

- a) Lovindgrebet må antages at stride imod grundlovens § 3, 3. punktum, fordi det er begrundet - i hvert fald delvis - i, at skolerne har overtrådt den gældende lovgivning om statsstøtte, og fordi lovforslaget samtidig afskærer skolerne fra at kunne få en domstolsprøvelse af dette spørgsmål. Lovgiveren vil ved en sådan fremgangsmåde henlægge, hvad der reelt er dømmende myndighed, til Folketinget.
- b) Lovindgrebet er endvidere efter min opfattelse en tilsidesættelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 6, stk. 1. Baggrunden for denne antagelse er i det væsentlige den samme, som er gjort gældende i relation til grundlovens § 3, 3. punktum, men forpligtelsen til at give adgang til domstolsprøvelse har et mere sikkert holdepunkt i formuleringen af EMK art. 6 end i den summariske affattelse af grundlovens § 3.
- c) Uden hensyn til, om bestemmelser i grundloven eller konventioner antages at være overtrådt eller ej, vil en vedtagelse af undervisningsministerens lovforslag være i uoverensstemmelse med et almindeligt anerkendt princip for fordeling af statsopgaver, fordi forslagens §§ 7-10 forhindrer skoler i at kunne opnå den domstolsprøvelse af retsspørgsmål, som der sædvanligvis er adgang til, og som er en central del af danske forestillinger om retssikkerhed.
- d) Grundloven og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention kan ikke antages at blive overtrådt på andre punkter end a) og b), hvis undervisningsministerens lovforslag vedtages.«

Efter SF's opfattelse antaster lovforslaget også de frihedstraditioner, som fri- og højskoletraditionen bygger på.

Det er en helt afgørende og ganske unik del af den danske uddannelsestradition, at vi har vore frie skoler - højskoler, efterskoler og fri-skoler.

Derfor er der i enhver henseende grund til at værne om netop denne tradition, der giver frihed for Loke såvel som for Thor.

Det afgørende her er ikke, at Thor har frihed. Det afgørende er, at Loke også har det. Det er på det, friheden skal måles.

Det flotte ved den nuværende lovgivning for de frie skoler er, at vi hver især kan have vor

egen opfattelse af, hvad der er den rette skoleform, pædagogik m.v., samtidig med at vi tillader andre at have en tilsvarende, men helt anden opfattelse.

Denne frihed kan trues af, at nogle misbruger friheden til at skaffe økonomiske midler til andre formål. Det er det, vi kan undgå ved, at undervisningsministeren griber administrativt ind.

Men friheden er i lige så høj grad truet med dette lovforslag. Ved at sikre sig imod misbrug fra bestemte skoler bliver friheden i virkeligheden begrænset - også for dem, der er helt uskyldige.

SF har ikke noget imod visse stramninger. Men SF er imod de voldsomme bemyndigelser til den til enhver tid siddende undervisningsminister.

Hvis vi stadig vil have noget, der er frie skoler, er der grænser for, hvilke begrænsninger vi kan sætte ind, og hvilke hegn vi vil have opbygget. Så hellere betydelig frihed med udbygget tilsyn, for at friheden ikke misbruges. Og så længe der er noget, der hedder frie skoler med frihed, vil der være noget, nogle vil kunne udlægge som misbrug.

SF har opfordret undervisningsministeren til at gribe administrativt ind over for ulovligheder, uregelmæssigheder, misbrug af offentlige midler m.v., som helt åbenbart er sket på nogle Tvindskoler.

Omvendt er det også åbenbart, at der er en række Tvindskoler, som intet bevisligt forkert har begået. Deres eneste fejl er tilsyneladende, at de har været med i Tvindsamvirket.

Derfor er det uacceptabelt at ramme alle Tvindskoler med den eneste begrundelse, at de har været med i Tvindsamvirket.

Dertil kommer, at mange af de problemer, der findes på Tvindskolerne, har været kendt i Undervisningsministeriet i årevis. Det gælder f.eks. spørgsmålet om Tvindskolernes samarbejde med Tvind-Fælleseje og anvendelse af fælles revisor.

I det hele taget viser meget af det materiale, der nu er til rådighed, at Undervisningsministeriet har haft megen viden om, hvad der skete inden for Tvindskolerne, Tvindsamvirket m.v.

SF forstår ikke, at skiftende ansvarlige ministre fra partierne Socialdemokratiet, Venstre, Det Radikale Venstre og Det Konservative